
4

Besluit van 16 december 2004, houdende wijziging van het Besluit tarieven in strafzaken 2003 in verband met de invoering van een basis voor experimenten met marktwerking op het gebied van de werkzaamheden van tolken en vertalers in strafzaken

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 23 augustus 2004, directie Wetgeving, nr. 5303178/04/6;

Gelet op artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van de Wet tarieven in strafzaken;

De Raad van State gehoord (advies van 8 oktober 2004, nr. W03.04.0423/1);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van 9 december 2004, directie Wetgeving, nr. 5321924/04/6;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit tarieven in strafzaken 2003 wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5a

1. Bij ministeriële regeling kan bij wege van experiment, in het belang van het streven naar marktwerking op het gebied van de werkzaamheden van tolken en vertalers, voor een periode van maximaal drie jaren in dier voege worden afgeweken van de artikelen 4, eerste, tweede en derde lid, en 5 dat de daarin genoemde tarieven als maximumtarieven gelden.

2. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt in ieder geval bepaald:

- a. in welke arrondissementen de experimenten plaatsvinden;
- b. gedurende welke periode de experimenten plaatsvinden en vanaf welk moment deze periode aanvangt;
- c. welke regels daarbij in acht worden genomen; en

d. de wijze waarop tot de vaststelling wordt gekomen of de experimenten zodanig geslaagd zijn, dat de voorschriften waarvan bij wege van deze experimenten is afgeweken, zouden moeten worden gewijzigd.

B

In artikel 8, tweede lid, wordt na «geneeskundigen,» ingevoegd: tolken,.

C

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vijfde lid komt te luiden:

5. Onze Minister van Justitie kan bepalen dat voor een door hem aan te wijzen doel van algemeen belang niet-getekende afschriften en uittreksels kunnen worden afgegeven, inzage kan worden verleend en inlichtingen kunnen worden verstrekt tegen betaling van een door hem aan te geven lager recht, dan het in het derde lid genoemde, of zonder betaling van enig recht.

2. Het zesde lid vervalt.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 16 december 2004

Beatrix

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

Uitgegeven de *elfde* januari 2005

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Justitie.
Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Staatscourant van 8 februari 2005, nr. 27.

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Dit wijzigingsbesluit introduceert in het Besluit tarieven in strafzaken 2003 (Besluit van 16 augustus 2003, Stb. 330) een basis voor experimenten met marktwerking op het terrein van de werkzaamheden van tolken en vertalers in strafzaken. De reden voor deze wijziging is de volgende.

In reactie op het interdepartementale beleidsonderzoek «Tolken en Vertalers: aanbevelingen voor een kwalitatief goed en financieel beheersbaar stelsel» heeft het kabinet aangekondigd op welke wijze het beleid ten aanzien van de dienstverlening van tolken en vertalers vorm zal krijgen (zie de brief van de ministers van Justitie en voor Vreemdelingenzaken en Integratie van 12 maart 2004 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer, Kamerstukken II 2003/04, 29 482, nr. 1).

Met deze wijziging wordt uitvoering gegeven aan het aangekondigde beleid dat onder meer strekt tot kwaliteitsverhoging en kostenbesparing van de dienstverlening door tolken. Ook vrije tariefvorming maakt daarvan een belangrijk onderdeel uit. In de eerdergenoemde brief van 12 maart 2004 is uiteengezet op welke wijze de regering deze doelstellingen wil verwezenlijken.

Sinds 1 oktober 2003 – de datum van inwerkingtreding van het huidige Besluit – zijn de uurvergoedingen voor alle tolken geharmoniseerd. Uiteindelijk kan deze fixatie evenwel niet bijdragen aan de in deze brief genoemde doelstellingen en uitgangspunten. Tegelijkertijd is het niet wenselijk – zeker niet zo kort na de totstandkoming van het Besluit – de vaste vergoedingen meteen los te laten, te meer daar het stimuleren van de marktwerking op dit terrein pas onlangs in gang is gezet. De deelnemers aan deze markt moeten daarmee nog in hun gedrag rekening (kunnen) houden. Het direct vrijlaten van die tarieven zou dan wellicht tot stagnatie in de dienstverlening kunnen leiden, hetgeen de regering onwenselijk acht. De regering heeft met het oog op de gewenste flexibilisering gekozen voor een experimenteerbepaling die de basis geeft voor vergoedingen met een vast maximum, waarbij het bestaande tarief als bovengrens functioneert.

Het kabinet heeft besloten om in drie nader aan te wijzen arrondissementen pilots te starten waarin wordt gezien of de diensten van tolken en vertalers in de toekomst openbaar zouden kunnen worden aanbesteed. Deze pilots komen in hoofdlijnen op het volgende neer. In de aanbestedingsprocedure wordt aan aanbieders van een bemiddelingsfunctie voor tolk- en vertaaldiensten de benodigde informatie beschikbaar gesteld, zodat deze aanbieders onder gelijke voorwaarden kunnen meedingen naar opdrachten. Het is de bedoeling dat door middel van aanbesteding de concurrentie tussen marktpartijen wordt bevorderd. Hiervan moet niet alleen een kostenbesparend maar ook een kwaliteitsverhogend effect uitgaan. De aanbesteding moet de opdrachtgevers (de arrondissementen) in staat stellen informatie (over prijzen en prestaties) uit de markt naar boven te halen en het bedrijf te kiezen dat de economisch gunstigste offerte levert, waarbij men tegen een gunstige prijs van kwalitatief goede tolk- en vertaaldiensten wordt voorzien. De aanbestedingsprocedure beoogt bevoordeling van één of enkele marktpartijen uit te sluiten. Dit betekent dat aanbieders van bemiddelingsfuncties voor tolk- en vertaaldiensten in staat moeten worden gesteld om onder gelijke voorwaarden te kunnen meedingen naar de opdracht. Voorts zullen er in de arrondissementen waarin de pilots worden gehouden prikkels ingebouwd moeten worden waardoor het maken van efficiencywinst beloond wordt. Deze efficiencywinst zou kunnen ontstaan door te werken met een bemiddelingsbureau dat goedkoper is dan het huidige bemiddelingsbureau of de centrale planning binnen het arrondissement. De gerechten

zouden kunnen worden beloond door een deel van het bespaarde budget aan gerechtskosten, overigens op niet-structurele basis, in te zetten voor andere kosten binnen het arrondissement.

Uitgangspunt is dat gegadigden objectief gelijk behandeld worden en zo een gelijke kans hebben de opdracht te verwerven. Daarbij eist de zorgvuldigheid dat de selectieprocedure transparant en de selectie objectief is en dat een gemotiveerde selectie wordt gemaakt. Bij dit laatste is van belang dat aanbiedende partijen ter voorbereiding van de verlangde offertes kosten maken. De menskracht die daarvoor moet worden ingezet, kan niet tegelijkertijd voor activiteiten elders op de markt worden aangewend. Ook overigens zal de aanbestedingsprocedure zo worden opgezet dat deze voldoet aan de nationaal en internationaal voor openbare aanbesteding geldende regels.

Na de aanbestedingsprocedure selecteren de opdrachtgevers een aanbieder waarmee een overeenkomst over het leveren van diensten van tolken en vertalers wordt gesloten voor de duur van een jaar. Daarna zal een evaluatie van de pilots plaatsvinden. Op dit moment wordt in overleg met vertegenwoordigers van de rechterlijke macht bezien welke drie arrondissementen zullen worden aangewezen.

De pilots zullen aan een evaluatie worden onderworpen. Het is daarbij de bedoeling dat er eerst een nulmeting zal worden gedaan die wordt gevolgd door een tussenmeting. Daarna zal naar verwachting eind 2005 een eindevaluatie plaatsvinden. De tussenmeting en eindmeting zullen worden verricht aan de hand van criteria die op dit moment worden opgesteld. Onderzocht zal onder meer worden of de aanbesteding uitpakt zoals na de gunning van het contract werd verwacht, of er sprake is van volledige marktwerking, of eventueel bij de nulmeting aangetroffen knelpunten zijn opgelost, of er verbeteringen kunnen worden gemeten, en of er van efficiencywinst kan worden gesproken. Na de eindevaluatie kan dan bezien worden of marktwerking inderdaad gebracht heeft wat verwacht wordt waarna verdere besluitvorming plaatsheeft.

Om de pilots mogelijk te maken is het noodzakelijk om het systeem van vaste vergoedingen voor werkzaamheden van tolken en vertalers in strafzaken voor de aangewezen arrondissementen tijdelijk te veranderen in een systeem waarin deze vergoedingen maximumvergoedingen zijn.

Uit dit wijzigingsbesluit vloeien naar verwachting geen extra kosten voort. De bestaande vaste vergoedingen fungeren als bovengrens en vormen als zodanig de maximumvergoeding. De tarieven voor werkzaamheden worden dus niet verhoogd. De strekking van dit wijzigingsbesluit is veeleer om door middel van de eerder beschreven pilots te bezien of de gerechtskosten die zijn gemoeid met de dienstverlening door tolken en vertalers omlaag kunnen worden gebracht.

Dit wijzigingsbesluit voorziet in een experimenteerbepaling. De periode van maximaal drie jaar is gekozen om enige marge in de bouwen. De beoogde feitelijke duur van de experimenten zal bij ministeriële regeling worden bepaald. Deze periode kan de duur van drie jaren niet overstijgen.

De experimenten zouden ertoe kunnen leiden dat in de arrondissementen waarin de pilots zullen plaatsvinden een lager tarief wordt overeengekomen dan in de andere arrondissementen. Daar kan tegenover staan dat voorwaarden worden overeengekomen die gunstiger zijn, bijvoorbeeld wat betreft de omvang van de werkvoorraad binnen een bepaalde periode.

2. Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel B

Dit onderdeel bevat een louter technische wijziging. Voorheen was – in artikel 6, eerste lid, van het ingetrokken Besluit tarieven in strafzaken – met zoveel woorden bepaald dat ook tolken behoorden tot de personen die in aanmerking komen voor de retourkilometervergoeding. Een verwijzing naar de tolken is in het Besluit tarieven in strafzaken 2003 ten onrechte weggefallen. In dit onderdeel wordt deze omissie hersteld door tolken in artikel 8, tweede lid, van het Besluit tarieven in strafzaken 2003 te vermelden. Daarmee wordt bewerkstelligd dat de bepaling aangaande de retourkilometervergoeding van artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit tarieven in strafzaken 2003 voortaan ook uitdrukkelijk op tolken van toepassing is.

Artikel I, onderdeel C

Dit onderdeel behelst een wijziging waardoor een technische onvolkomenheid wordt weggewerkt.

Artikel II

Het moment van inwerkingtreding van dit besluit staat los van het moment waarop de experimenten aanvangen. Dit laatste moment wordt aangegeven in de ministeriële regeling waarvoor artikel I, onderdeel A, van dit besluit de basis legt.

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner